

Sõbranna kilbiks hirmude ees

Oleme abikaasaga mures – meie seitsmeaastasel tütrele on vaid üks sõbranna. Kui sõbrannat pole, istub tüdruk toas ja seda isegi siis, kui kodutänav on hullavaid lapsi täis.

Abikaasa suhtub olukorda juba väga teravalt ning nõuab tütrelt, et ta läheks õue teiste lastega mängima, kuid tütar ei taha. Me ei mõista, milles asi. Miks ta ei seltsi teiste lastega?

Suhtlemisoskust võiks vaadelda nagu annet – mõni inimene oskab paremini laulda, tantsida, teine on jälle parem suhtleja. Tarbimis-, raha- ja võimuühiskond, milles praegu elame, soosib häid suhtlejaid. Edukad on need, kellel on kõikjal palju häid suhteid. Praegusel juhul näibki selle mure taga olevat hirm – äkki ei saa tütrest “kedagi-midagi”.

Inimesed on erinevad. Mõnel inimesele võib elu jooksul olla vaid üks või kaks tõelist sõpra, teisel jällegi sada. Mõlema variandi puhul on inimene enamasti ise rahul.

Arvestades sellega, et tänapäeva ühiskonnas on inimene kaotamas oma loomulikku elu- ja arengukeskkonda, ei ole suhted ammugi tasakaalus. Tean lapsi, kellel pole ühtegi sõpra ning see on juba tõepoolest muret tekitav probleem.

Kui laps ei taha õue minna, võivad selle põhjuseks olla mitmesugused hirmud:

- Lapsed kuulavad hoolega, millest vanemad räägivad. Kui peres räägitakse pidevalt, et elu on muutunud ohtlikuks või et kedagi ei saa enam usaldada, siis teevad lapsed sellest omad järeldused. Selline info võib lapseni jõuda ka meedia vahendusel.
- Lapsel võib olla oma tänava lastega mingi lahendamata konflikt. Sageli lapsed ei julge ega oska oma muredest vanematele rääkida. On

**neljasilma
jutt**

MARET PREISMANN
psühholoog

Teid vaevavatele küsimustele saate vastuse, kui kirjutate Eesti Päevalehe elutoimetusele aadressil Narva mnt 13, Tallinn EE 0001 või helistate telefonil 6 144 210.

võimalik, et laps ise on kellelegi midagi teinud või öelnud ning seetõttu ei saa ta teistega liituda.

- Last on narritud või kiusatud. Ta võib vajada kaitset ning seetõttu julgeb ta õue minna vaid koos sõbraga.

● Põhjus võib seisneda vanemate praktilistes nõuannetes. Keelud mitte võõraga kaasa minna või koduaknast kaugemale jalutada, hirmutavad teda. Laps mõistab seda nii, et maailm, milles elame, ei ole turvaline.

● Vanemad kipuvad sageli ise lapse sõprade valikut mõjutama. Lähtudes teiste vanemate staatusest jagatakse soovitusi, kellega lävida ning kellega mitte. Nii võib laps hakata valida ning klammerduda ühe sõbra külge.

● Õues mängimise vastumeelsuse taga võivad olla vanemate suhted. Laps ei julge õue minna – äkki hakkavad ema ja isa jälle riidlema või läheb üks vanematest ära. Lapsed võivad võtta endale abielu päästja rolli, klammerduda vanemate külge.

Tore on see, et need vanemad on oma last märganud ja probleemi otsimisega algust teinud. Kui vanemad leiavad, et nende laps on muutunud, võib ta abi ja tuge vajada. Selleks on olemas lastepsühholoogid.